

مشاوره شغلی: رویکرد کل نگر

ورنون جی. زونکر

ترجمه

دکتر علی محمد نظری

با همکاری

فرشاد محسن زاده

علی رضا بوستانی پور

تهران

۱۳۸۸

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)

مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی

سرشناسه: زونکر، ورنون جی.، ۱۹۲۷ - م.
عنوان و نام پدیدآور: مشاوره شغلی: رویکرد کل نگر / ورنون جی. زونکر؛ ترجمه علی محمد نظری، با همکاری فرشاد محسن زاده، علی رضا بوستانی پور.
مشخصات نشر: تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری: دوازده، ۸۸۲ ص.
فروست: «سمت»؛ ۱۳۲۳. علوم تربیتی؛ ۸۵.
شابک: ۲- ۹۱۶- ۵۳۰- ۹۶۴- ۹۷۸- ۹۴۵۰۰ ریال.
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: عنوان به زبان اصلی: Career Counseling: A Holistic Approach, c2006.
موضوع: شغل یابی
شناسه افزوده: نظری، علی محمد، ۱۳۴۶- ، مترجم.
شناسه افزوده: محسن زاده، فرشاد، ۱۳۵۶- ، مترجم.
شناسه افزوده: بوستانی پور، علی رضا، ۱۳۶۲- ، مترجم.
شناسه افزوده: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی.
رده بندی کنگره: ۱۳۸۸ م ۵ / ۹ / HF ۵۳۸۱
رده بندی دیویی: ۳۷۱/۴۲۵
شماره کتابشناسی ملی: ۱۹۷۲۱۲۶

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)
مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی

Career Counseling: A Holistic Approach, 7th ed., Vernon G. Zunker, Southbank: Thomson Brooks/ Cole, 2006.

مشاوره شغلی: رویکرد کل نگر

دکتر علی محمد نظری (عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم)

با همکاری فرشاد محسن زاده و علی رضا بوستانی پور

چاپ اول: زمستان ۱۳۸۸

تعداد: ۱۰۰۰

حروفچینی و لیتوگرافی: «سمت»

چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

قیمت: ۹۴۵۰۰ ریال. در این نوبت چاپ قیمت مذکور ثابت است و فروشندگان و عوامل توزیع

مجاز به تغییر آن نیستند.

نشانی ساختمان مرکزی: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، غرب پل یادگار امام (ره)، روبه روی

پمپ گاز، کدپستی ۱۴۶۳۶، تلفن ۲-۴۴۲۴۶۲۵۰.

www.samt.ac.ir

info@samt.ac.ir

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و جز اینها برای «سمت» محفوظ است (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

سخن «سمت»

یکی از اهداف مهم انقلاب فرهنگی، ایجاد دگرگونی اساسی در دروس علوم انسانی دانشگاهها بوده است و این امر، مستلزم بازنگری منابع درسی موجود و تدوین منابع مبنایی و علمی معتبر و مستند با در نظر گرفتن دیدگاه اسلامی در مبنایی و مسائل این علوم است.

ستاد انقلاب فرهنگی در این زمینه گامهایی برداشته بود، اما اهمیت موضوع اقتضا می کرد که سازمانی مخصوص این کار تأسیس شود و شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۶۳/۱۲/۷ تأسیس «سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها» را که به اختصار «سمت» نامیده می شود، تصویب کرد.

بنابراین، هدف سازمان این است که با استمداد از عنایت خداوند و همت و همکاری دانشمندان و استادان متعهد و دلسوز، به مطالعات و تحقیقات لازم بپردازد و در هر کدام از رشته های علوم انسانی به تألیف و ترجمه منابع درسی اصلی، فرعی و جنبی اقدام کند.

دشواری چنین کاری بر دانشمندان و صاحب نظران پوشیده نیست و به همین جهت مرحله کمال مطلوب آن، باید به تدریج و پس از انتقادهای و یادآوریهایی پیاپی ارباب نظر به دست آید و انتظار دارد که این بزرگواران از این همکاری دریغ نورزند. کتاب حاضر برای دانشجویان رشته علوم تربیتی گرایش مشاوره و راهنمایی در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد به عنوان منبع اصلی درس راهنمایی و مشاوره شغلی (کارشناسی) و نظریه ها و روشهای مشاوره حرفه ای (کارشناسی ارشد) به ارزش هر درس ۳ واحد ترجمه شده است. امید است علاوه بر جامعه دانشگاهی، سایر علاقه مندان نیز از آن بهره مند شوند.

از استادان و صاحب نظران ارجمند تقاضا می شود با همکاری، راهنمایی و پیشنهادهای اصلاحی خود، این سازمان را در جهت اصلاح کتاب حاضر و تدوین دیگر آثار مورد نیاز جامعه دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران یاری دهند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه مترجمان
۳	پیشگفتار
	بخش اول: منابع و بنیادها
۱۱	فصل ۱: تحول تاریخی و برخی موضوعات بنیادی
۱۲	تحول تاریخی و برخی موضوعات بنیادی
۱۳	ترتیب زمانی رویدادهای تاریخی از اواسط قرن نوزدهم
۱۹	مروری بر گذشته و نگاهی به آینده
۲۰	برخی موضوعات بنیادی
۴۰	موردپژوهی ۱-۱: کارمند افسرده
۴۱	خلاصه
۴۴	فصل ۲: نظریه‌های رشد شغلی
۴۶	نظریه‌های خصیصه‌گرا
۶۹	نظریه‌های یادگیری اجتماعی و نظریه‌های شناختی
۹۳	نظریه‌های رشدی
۱۱۷	نظریه «شخص در محیط»
۱۳۶	موردپژوهی ۱-۲: موریس
۱۴۴	خلاصه
۱۴۶	فصل ۳: مدل‌های مشاوره شغلی
۱۴۷	برخی موضوعات و مفاهیم ایجاد مدل
۱۵۱	پنج مدل مشاوره شغلی

۱۶۲	مورد پژوهی ۱-۳: تناسب شخص با محیط
۱۷۱	مدل رشدی
۱۷۵	مورد پژوهی ۲-۳: مشکلات چندگانه
۱۸۷	مورد پژوهی ۳-۳: بی میلی در تصمیم گیری
۱۹۲	مدل پردازش شناختی اطلاعات
۲۰۰	مورد پژوهی ۴-۳: تهور مفرط
۲۰۴	ارتباط چند فرهنگی
۲۱۳	مورد پژوهی ۵-۳: آینده مبهم
۲۱۷	پارامترهای اصلی پنج مدل
۲۲۳	خلاصه
۲۲۷	فصل ۴: ساماندهی مجموعه نیازها
۲۲۸	منطق رویکرد کل نگر
۲۳۱	دعوت به یکپارچه سازی مشاوره شغلی و شخصی
۲۳۳	مشاوره شغلی و شخصی در پنج مدل مشاوره شغلی
۲۳۷	مشاوره شخصی و شغلی در حوزه های نظری
۲۳۸	پیوند گاهی برای مشاوره یکپارچه نگر
۲۴۴	اداره رویکرد مشاوره کل نگر
۲۴۶	مورد پژوهی ۱-۴: شیوه های تفکر و ادراک
۲۴۹	مشاوران شغلی آینده
۲۵۰	نکات کاربردی برای مشاوره شغلی
۲۵۲	خلاصه
۲۵۵	فصل ۵: مصاحبه اولیه در مشاوره شغلی
۲۵۶	مصاحبه اولیه
۲۵۷	مراحل پیشنهادی برای مصاحبه
۲۶۰	پیشنادهایی برای مصاحبه با گروه های چند فرهنگی
۲۶۶	کشف اهمیت نقشهای زندگی و تعارضات بالقوه

۲۷۶	کشف مشکلات اثرگذار بر رشد شغلی
۲۸۹	موردپژوهی ۱۵: شناخت نادرست
۲۹۱	تصریح مشکلات
۲۹۴	موردپژوهیها
۳۱۰	خلاصه
۳۱۴	فصل ۶: استفاده از روشهای استاندارد شده ارزیابی در مشاوره شغلی
۳۱۶	مفاهیم روان سنجی در انتخاب ابزارهای اندازه گیری
۳۲۰	دستیابی به تساوی در ارزیابی
۳۲۲	فرهنگ پذیری
۳۲۴	اهداف ارزیابی در مشاوره شغلی
۳۵۵	اطلاعاتی درباره ابزارهای اندازه گیری
۳۵۵	خلاصه
۳۶۰	فصل ۷: خودارزیابی و الگویی برای به کارگیری ارزیابی
۳۶۱	منطق استفاده از خودارزیابی به عنوان راهکاری در مشاوره شغلی
۳۶۸	آموختن خودارزیابی
۳۷۳	فراوندهای خودارزیابی در مشاوره شغلی
۳۷۹	الگویی برای استفاده از نتایج ارزیابی
۳۸۴	آینده ارزیابی
۳۸۵	خلاصه
۳۸۸	فصل ۸: فناوری در هزاره جدید
۳۹۰	رهنمودهایی برای مشاوره شغلی به کمک رایانه
۳۹۳	تذکراتی درباره استفاده از رایانه
۳۹۴	مزایای سامانه های مشاوره شغلی به کمک رایانه
۳۹۵	انواع سامانه های مشاوره شغلی به کمک رایانه
۳۹۶	توسعه سامانه های ارائه اطلاعات شغلی
۴۰۰	دو نمونه از سامانه های مشاوره شغلی به کمک رایانه

۴۰۴	مراحل استفاده از برنامه‌های مشاوره شغلی به کمک رایانه
۴۰۵	کاربرد اینترنت
۴۰۸	نمونه‌هایی از پایگاههای اطلاعاتی
۴۰۹	اجرای برنامه‌های رایانه‌مدار
۴۱۱	فناوری: ابزار آموزشی مادام‌العمر
۴۲۰	خلاصه
۴۲۳	فصل ۹: اخلاق در مشاوره شغلی
۴۲۴	موارد شایستگی اخلاقی
۴۲۸	مرزهای رازداری
۴۳۲	برخی از حدود توافق آگاهانه
۴۳۴	برخی از حدود سنجش و ارزشیابی
۴۳۷	رهنمودهای انجمن ملی رشد شغلی در کار با اینترنت
۴۴۰	ملاحظات اخلاقی در کار با یاوران هم‌تراز
۴۴۱	در باب اخلاقی شدن
۴۴۲	خلاصه
	بخش دوم: مشاوره شغلی با جمعیت‌های خاص
۴۴۷	فصل ۱۰: مشاوره شغلی برای گروه‌های چندفرهنگی
۴۴۸	فرهنگ چیست؟
۴۵۰	چهار گروه فرهنگی اصلی
۴۶۷	تغییرات فرهنگی و جهان‌بینی
۴۷۱	تفاوت‌های فرهنگی در فعالیتهای مرتبط با کار
۴۷۳	مشکلات کسب صلاحیت فرهنگی
۴۸۲	مهاجرت و تبعات آن
۴۸۸	خلاصه
۴۹۳	فصل ۱۱: ملاحظات جنسیتی در مشاوره شغلی
۴۹۵	نظریه‌های رشد شغلی و زنان

۵۰۳	دیدگاه‌های چندفرهنگی درباره زنان و مردان
۵۱۰	برخی عوامل مؤثر بر رشد جنسیتی
۵۱۵	جنسیت در محیط کار
۵۱۷	نیازهای خاص زنان و مردان
۵۳۰	راهبردهای مداخله‌ای
۵۳۵	خلاصه
۵۳۹	فصل ۱۲: مسائل خاص نظام‌های خانواده‌های هر دو شاغل
۵۴۰	خانواده به مثابه یک نظام
۵۴۷	موردپژوهی ۱۲-۱: تعارض بین یک زوج هر دو شاغل
۵۵۰	مسائل پیش روی خانواده‌های هر دو شاغل
۵۶۰	نکات کاربردی برای مشاوره شغلی
۵۶۱	موردپژوهی ۱۲-۱ (ادامه)
۵۶۵	خلاصه
۵۶۸	فصل ۱۳: مشاوره شغلی با افراد دارای معلولیت
۵۶۹	قانون مربوط به امریکایی‌های دارای معلولیت
۵۷۲	مشکلات و نیازهای خاص افراد دارای معلولیت
۵۷۸	مسائل چندفرهنگی
۵۷۹	نکات کاربردی برای مشاوره شغلی
۵۸۰	برنامه‌های توان‌بخشی ایالتی
۵۸۳	موردپژوهی ۱۳-۱: برنامه مشاوره
۵۸۹	آموزش شغلی برای دانش‌آموزان دارای معلولیت
۵۹۴	برنامه‌ای برای مشاوره گروهی با بزرگسالان دارای معلولیت
۵۹۸	خلاصه
	بخش سوم: مشاوره شغلی در محیط‌های تربیتی
۶۰۵	فصل ۱۴: مشاوره و برنامه‌های مرتبط با شغل در مدارس ابتدایی
۶۰۷	پی‌ریزی برنامه‌های مرتبط با شغل - کلیدهای موفقیت

۶۱۷	دستورالعمل ملی رشد شغلی
۶۱۹	اهداف و صلاحیت‌های شغلی، از کودکستان تا پایه اول راهنمایی
۶۲۲	ارائه راهبردهایی برای فعالیتهای کلاسی
۶۲۵	القای شغل
۶۲۷	مشاوره با کودکانی از فرهنگهای متفاوت
۶۲۹	جنبه‌های تلویحی اجرای برنامه‌های رشد شغلی در مدارس ابتدایی
۶۳۱	خلاصه
۶۳۴	فصل ۱۵: مشاوره و برنامه‌های مرتبط با شغل در دوره راهنمایی و دبیرستان
۶۳۴	برنامه‌های جامع راهنمایی در مدرسه
۶۳۶	برنامه‌ریزی برای راهبردهای زندگی
۶۳۹	مدارس راهنمایی و متوسطه
۶۴۱	دیدگاه جامعه‌شناسان درباره نقشهای کاری
۶۴۵	دستورالعمل ملی رشد شغلی
۶۴۹	تکالیف رشدی و رشد شناختی و جسمی در دوره راهنمایی و متوسطه
۶۶۰	دستورالعمل ملی رشد شغلی
۶۶۵	پودمانی برای القای شغل
۶۷۴	کاربایی به مثابه بخشی از برنامه‌ریزی شغلی
۶۸۰	خلاصه
۶۸۴	فصل ۱۶: مشاوره و خدمات شغلی در مؤسسات آموزش عالی
۶۸۵	تأثیر دانشگاه بر انتخاب شغلی و رشد شغلی دانشجویان
۶۸۷	اهداف ملی برای خدمات شغلی و برنامه‌های مشاوره در آموزش عالی
۷۰۴	موردپژوهی ۱-۱۶: تمرینات کارگاه برنامه‌ریزی زندگی
۷۱۱	نکات کاربردی برای خدمات شغلی و مشاوره
۷۱۳	کاربایی در دانشگاه
۷۲۱	خلاصه

بخش چهارم: مشاوره شغلی در محیطهای کاری و تغییرات شغلی در طول زندگی

فصل ۱۷: کار در زندگی ما ۷۲۷

تغییر سازمانها و مفاهیم جدید در رشد شغلی ۷۲۸

آیا سازمانهای پسادیوان سالار برای گروههای چندفرهنگی سودمندند؟ ۷۳۶

مثالهایی درباره اینکه کار چگونه متحول شد ۷۳۷

موردپژوهی ۱۷-۱: دفتردار ۷۳۷

موردپژوهی ۱۷-۲: سازمان شبکه انسانی ۷۳۸

موردپژوهی ۱۷-۳: فناوری اینترنتی دفتر بیسیم ۷۳۹

نکات کاربردی برای مشاوره شغلی ۷۶۱

خلاصه ۷۶۳

فصل ۱۸: مشاوره شغلی برای بزرگسالان در هنگام تغییرات شغلی ۷۶۶

تغییرات شغلی در هزاره جدید ۷۶۶

نکات کاربردی برای مشاوره شغلی ۷۸۷

مداخلات برای بزرگسالان در تغییر شغل ۷۸۹

خلاصه ۸۰۶

ضمائم ۸۱۰

منابع ۸۴۳

واژه نامه ۸۷۸

مقدمه مترجمان

دنیای کنونی دائماً در حال تغییر است و به دنبال آن تغییرات جدی و اساسی در دنیای کار و شغل همواره رخ می‌دهد. در میان این تغییر و تحولات، مشاغل قدیمی از بین می‌روند و مشاغل جدید که مهارت‌های تازه و متفاوتی را می‌طلبند یکی پس از دیگری ظهور می‌کنند. دنیای کار در هزاره جدید تفاوتی بسیار چشمگیر با گذشته دارد. امروزه دیگر فرزندان نمی‌توانند دنباله‌روی مشاغل والدین خود باشند. ظهور مداوم مشاغل جدید و حذف مشاغل گذشته، مشکلات کاری زیادی را برای بعضی از افراد به دنبال دارد. کسانی که نتوانند خود را با این تغییرات مداوم همراه کنند ناچارند با مشکلات کاری و اقتصادی و حتی خانوادگی و اجتماعی روبه‌رو شوند. در این میان کشورهای در حال توسعه که مرحله گذر از اقتصاد سنتی به اقتصاد جهانی را پشت سر می‌گذارند، از این تغییرات اثر بیشتری می‌پذیرند.

با توجه به اینکه موقعیت شغلی افراد جامعه در سطح درآمد سرانه آن جامعه اثرگذار است و افزایش درآمد سرانه مقدمه‌ای بر رفاه اقتصادی - اجتماعی مردم است، توجه به مشاوره شغلی در هزاره جدید اهمیت زیادی پیدا می‌کند.

اهمیت جایگاه شغل و حرفه در زندگی فردی و اجتماعی، فلسفه ایجاد رشته‌های مرتبط با شغل در دانشگاه‌های معتبر دنیا بوده است. رشته‌هایی از قبیل مشاوره شغلی، کارآفرینی، بازاریابی، مدیریت بازرگانی، مدیریت صنعتی، روان‌شناسی صنعتی - سازمانی و ... به طور مستقیم و غیرمستقیم با شغل در ارتباط هستند. خوشبختانه در کشور ما نیز با تلاش متخصصان، رشته مشاوره شغلی و رشته کارآفرینی به صورت رشته‌های مستقل دانشگاهی درآمده‌اند. یکی از مشکلات رشته‌های فوق کمبود منابع مورد نیاز دانشجویان است. کتاب حاضر که نویسنده آن

یکی از صاحب‌نظران در حوزه مشاوره شغلی است مطالب جامعی را در این حوزه ارائه می‌دهد. این کتاب به گونه‌ای طراحی شده است که حوزه وسیعی از نیازهای دانشجویان را در سطح کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری پاسخ می‌دهد. جامعیت کتاب باعث شد مترجمان به ترجمه آن اقدام کنند. متن اصلی کتاب شامل ۱۹ فصل است که فصل چهاردهم آن به دلیل همخوان نبودن با فرهنگ ایرانی حذف شد و کتاب در ۱۸ فصل ترجمه شده است. چاپ کتاب با همت و کوشش مسئولان محترم «سمت» و گروه علوم تربیتی آن صورت گرفته است و تلاش آنها در راه اعتلای منابع مورد نیاز دانشجویان درخور تحسین و قدردانی است. به امید اینکه کتاب حاضر در کمک به دانشجویان تأثیرگذار باشد.

مترجمان

تابستان ۱۳۸۷

پیشگفتار

گویا همین دیروز بود که ماجرای زیر به وقوع پیوست. در غروب یک روز طولانی با آسودگی بر روی صندلی اتاقم در حال استراحت بودم که زنگ تلفن به صدا درآمد. صدای زنگ رشته افکار بسیار لذت‌بخشم را پاره کرد! ترم بهار رو به پایان بود و من در انتظار تعطیلات تابستانی داغ و آرام بودم. من و همسرم برنامه‌هایی برای ملاقات دوستان در مکزیکوسیتی داشتیم، اما این ملاقات میسر نشد.

رئیس دانشکده زنگ زد و توضیح داد مدرسی که برای تدریس واحد تابستانی مشاوره شغلی در نظر گرفته شده بود برای درمان اضطرابی در بیمارستان بستری است و بنابراین او به یک جایگزین نیاز دارد. عصر جمعه بود و قرار بود کلاسها از دوشنبه آینده شروع شوند، نکته بحث اینجاست که مدرس مذکور قصد داشت برای کلاس از هیچ کتاب درسی استفاده نکند. در اواخر همین هفته اولین جمله‌هایی را که در نهایت یک کتاب درسی شد به رشته تحریر درآوردم. در ترمهای بعدی اطلاعاتی را که درباره مشاوره شغلی با دانشجویانم در میان می‌گذاشتم، گردآوری کردم. در سال ۱۹۸۱ ویرایش اول این کتاب چاپ شد.

هم‌اکنون به ویرایش هفتم و به احتمال زیاد، آخرین ویرایشی رسیده‌ایم که آن را به تنهایی خواهم نوشت. این جریان غیرمنتظره به نقش شغلی‌ام معنای بیشتری داده است. مسیر شغلی‌ام هم خطی و هم حلقوی، اما مهم‌تر از اینها بسیار جالب و چالش‌برانگیز بوده است. نقش شغلی‌ام بر سبک زندگی و سایر نقشهای زندگی‌ام که خوشبختانه متعادل بودند اثر گذاشت و نیز از آنها اثر پذیرفت. وقتی به گذشته فکر می‌کنم، در میان فرصتهایی که به من داده شد و رضایت شغلی‌ای که تجربه کردم غرق می‌شوم. از این رو، سرانجام نیروی محرک برای نوشتن درباره

مشاوره شغلی به هدفی شخصی تبدیل شد تا مشاوران را تشویق کنم افراد را در یافتن نقش شغلی مناسب یاری دهند. امیدوارم با مطالعه صفحات بعدی احساس شخصی مرا بهتر درک کنید.

در همه ویرایشها از نقش دانشمند-متخصص^۱ برای مشاور حمایت کرده‌ام. دلیل چنین رویکردی این است که به نظر من مشاوران زمانی مؤثرترند که از دلایل زیربنایی روشها، رویه‌ها و مداخلاتی که انتخاب می‌کنند آگاه باشند. این دلیل با تأکید فزاینده فعلی بر مداخلات مبتنی بر شواهد تجربی حمایت می‌شود. به هر حال در همه ویرایشها تأکید اصلی بر مداخله در رشد شغلی بوده است؛ به عبارت دیگر تأکید بر این بوده است که مشاوران چگونه می‌توانند یافته‌های پژوهشی را در نقش متخصص به کار گیرند.

بازبینی هفتم این کتاب یک بازبینی واقعی است! عنوان فرعی کتاب حاضر «رویکرد کل‌نگر» است تا تأکید جدید نسخه تازه را نشان دهد. پنج فصل جدید به کتاب اضافه شده است. اولی، مقدمه‌ای بر مشاوره شغلی در فصل ۱ است که شامل گاه‌نگاری رشد تاریخی مشاوره شغلی و برخی موضوعات بنیادی است که باید در قرن بیست‌ویکم مدنظر قرار گیرند. فصل ۴ که کاملاً جدید است رویکردی کل‌نگر به مشاوره شغلی را معرفی می‌کند و بر حل و فصل مجموعه نگرانیهای مراجع متمرکز است. مشاوران باید دریابند که نگرانیهای مراجع ممکن است با هم مرتبط باشند. به عبارتی دیگر، مشاوران باید به درهم‌آمیزی نگرانیهای شغلی و شخصی اقدام کنند. فصل ۹ نیز در این کتاب تازگی دارد و رویه‌های اخلاقی در مشاوره شغلی را معرفی می‌کند. حدود مسائل اخلاقی همراه با مثالهایی از نقض آنها مورد بحث قرار می‌گیرد. فصل ۱۱ که به مسائل جنسیتی در مشاوره شغلی اختصاص دارد جایگزین دو فصل قبلی شده است که در آنها به مسائل زنان و مردان پرداخته شده بود. این فصل جدید حاوی این مطلب است که در عصر جدید باید به نقشهای شغلی مشترک بین زنان و مردان تأکید بیشتری شود. در نهایت فصل ۱۴ مشاوره در مدارس

ابتدایی و مناسبت‌های ملی رشد شغلی را برجسته کرده است و پیشنهادهایی برای راه‌اندازی برنامه‌های شغلی با حمایت اجتماع ارائه می‌دهد.

در ویرایش‌های قبلی توجه ویژه‌ای به فصل ۲ درباره نظریه‌های رشد شغلی شده بود که در ویرایش جدید، نظریه‌ها به اتفاق هم به چهار طبقه گروه‌بندی شده‌اند. هدف از این کار ایجاد فرصت برای بحث در این باره بود که چگونه هر گروه از نظریه‌ها مبنایی برای مداخلات رشد شغلی فراهم کرده‌اند. در این کتاب تأکید عمده بر کاربرد عملی نظریه‌ها بوده است و در پایان هر فصل یک موردپژوهی گنجانده شده است. همه نظریه‌های رشد شغلی مورد بحث در این کتاب در پیوست الف خلاصه شده‌اند.

همه فصلها به‌روز شده‌اند. مثلاً فصل ۸ به فناوری در عصر جدید پرداخته است. علاوه بر بحث از برنامه‌های مشاوره شغلی رایانه‌ای، گستره‌ای از شیوه‌های یادگیری نشئت گرفته از فناوری ارائه می‌شود. فصل ۱۷ دیدگاهی جامع از نقش شغلی ارائه می‌دهد و بر این مطلب تأکید دارد که کار مسئله‌ای بسیار اثرگذار در زندگی ماست. ساختاردهی مجدد به چگونگی کار کردن و محل آن بر خانواده بسیاری از شهروندان در جامعه آینده اثر خواهد گذاشت. در کل، مشاوران باید درک کنند که کار کردن در عصر جدید چه تغییراتی را پیش رو خواهد داشت. به طور خاص لازم است به برنامه‌های مشاوره شغلی مؤثر برای بزرگسالان در حال تحول توجه بیشتری شود.

کتاب مشاوره شغلی به چهار بخش تقسیم می‌شود. بخش اول مبانی و ریشه‌ها، موضوعات مربوط به رشد تاریخی، موضوعات بنیادی، نظریه‌های رشد شغلی، مدل‌های مشاوره شغلی، حل و فصل مجموعه نیازهای مراجع، مصاحبه اولیه، کاربرد و نتایج ارزیابی، برنامه‌های رایانه‌ای، برنامه‌های کارآموزی نشئت گرفته از فناوری و استانداردهای اخلاقی را پوشش می‌دهد. در فصل ۱ دیدگاهی از رشد تاریخی مشاوره شغلی و برخی مسائل اساسی قرن بیست و یکم ارائه می‌شود. فصل ۲ به نظریه‌های رشد شغلی و کاربرد عملی آنها اختصاص یافته است. فصل ۳ پنج مدل

مشاوره شغلی را پوشش می‌دهد. حل و فصل نیازهای مراجع در رویکرد مشاوره کل‌نگر در فصل ۴ مورد بحث قرار می‌گیرد. فصل ۵ مصاحبه اولیه در چند مورد پژوهی را شامل می‌شود، فصل ۶ کاربرد آزمونهای استاندارد شده را پوشش می‌دهد، روشهای استاندارد نشده کاربرد نتایج ارزیابی در فصل ۷ گنجانده شده‌اند که مدلی برای کاربرد نتایج ارزیابی را نیز شامل می‌شود. فصل ۸ بر برنامه‌های تعاملی و رایانه‌ای اطلاعات مدار اختصاص دارد که برای بهبود فرایند مشاوره شغلی طراحی شده‌اند و شامل استفاده مؤثر از منابع اینترنتی و برنامه‌های فناورانه برای کارآموزی هستند. فصل آخر این بخش حدود اخلاقی مشاوره رشد شغلی و مثالهایی از نقض آنها را معرفی می‌کند.

بخش دوم مربوط است به مشاوره شغلی برای جمعیت‌های خاص، و به بحث درباره مجموعه مدل‌های ابتکاری مشاوره و برنامه‌های مشاوره شغلی برای جمعیت‌های خاص می‌پردازد. فصل ۱۰، که بر گروه‌های چندفرهنگی متمرکز است، به طور کامل مورد بازبینی قرار گرفته است تا بر این مطلب تأکید شود که مشاوران چگونه می‌توانند فنون و رویه‌های خاص مناسب با فرهنگ را به کار گیرند. درباره مسائل جنسیتی در فصل ۱۱ بحث می‌شود. فصل ۱۲ آثار خانواده بر رشد شغلی و مسائل پیش روی زوج‌های دو شغلی را پوشش می‌دهد. مؤلفه‌های مشاوره‌ای ویژه برای تأمین نیازهای بی‌همتای افراد معلول در فصل ۱۳ مورد بحث قرار می‌گیرد.

بخش سوم، تحت عنوان «مشاوره شغلی در محیط‌های تربیتی» شامل مدل‌ها و برنامه‌های مشاوره برای مدارس ابتدایی تا دبیرستان و تحصیلات عالی است. در فصل ۱۴، معانی رشد انسان و پژوهش مربوط به آن برای برنامه‌های مشاوره شغلی در مدارس ابتدایی و برخی پیشنهاد‌های عملی ارائه می‌شود. در فصل ۱۵، رویکردهای مختلف به مشاوره شغلی در سالهای آغازین، میانی و آخر شغل بررسی می‌گردد. طراحی برنامه‌های مشاوره شغلی برای کمک به دانشجویان مؤسسات آموزش عالی در برآورده ساختن نیازهای گوناگونشان در فصل ۱۶ پیشنهاد می‌شود.

در بخش چهارم با عنوان «مشاوره شغلی در محیطهای کاری و تغییرات شغلی در طول زندگی» درصددیم تا درکی از رشد شغلی بزرگسالان در سازمانهای جدید و رو به گسترش، تغییرات در مقتضیات شغلی و مقتضیات محیط کار، مراحل و تحولات رشد بزرگسالی و برنامه‌های طراحی شده برای تأمین نیازهای آنها ایجاد کنیم. در فصل ۱۷ درباره چندین موضوع مربوط به کار و ماهیت نافذ نقش شغلی بحث می‌شود. در فصل ۱۸ دغدغه‌های بزرگسالان معرفی و مؤلفه‌های مشاوره‌ای برای بزرگسالان در فرایند تحول شغلی پوشش داده می‌شود.